

PRACOVNÍ PRÁVO A DANĚ

„Švarcsystém“ – začíná být pomalu jasno?

V posledních letech jsme se tématu „švarcsystému“ věnovali několikrát. Je to stále aktuální a diskutované téma, takže se k němu vracíme znovu - dnes očima soudců Nejvyššího správního soudu a očima judikatury Nejvyššího správního soudu. Právě díky rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ve věci „švarcsystému“ začíná být hranice mezi závislou činností a podnikáním více zřetelná a hlavně více předvídatelná.

Jádro problému v oblasti daní a v oblasti sociálního a zdravotního pojištění je, jak se stavět k situaci, kdy dvě smluvní strany sjednají smlouvu podle platné soukromoprávní úpravy, kdy jedna strana pro tu druhou vykonává nějakou podnikatelskou činnost, která by mohla být vykonávána také v režimu závislé práce zaměstnance pro zaměstnavatele. Poskytování takové činnosti, tzv. na fakturu je, právě z pohledu odvodů daní a sociálního a zdravotního pojištění, pro obě zúčastněné strany výrazně levnější než výkon stejné činnosti v pracovně právním vztahu.

Definice příjmů ze závislé činnosti podle Zákona o daních z příjmů se odkazuje na plnění v podobě příjmů ze současného nebo dřívějšího pracovního poměru, služebního nebo členského poměru a **obdobného poměru**, v nichž je poplatník při výkonu práce pro plátce povinen dbát jeho příkazů. Jak z definice vyplývá, obdobný může být jen takový poměr, který splňuje všechny definiční znaky ve výčtu uvedených poměrů. Druhým rysem je, že se musí jednat o poskytování práce. Třetím rysem pak je, že ten, kdo práci vykonává, musí při jejím výkonu dbát příkazů plátce. Výklad pojmu: „dbát příkazů plátce“ je těžko uchopitelný. Dbát příkazů však musí nejenom zaměstnanec v zaměstnaneckém poměru, ale i například malíř, kterého jste si pozvali na vymalování bytu. U malíře však po Vás nikdo nebude chtít, abyste s ním uzavírali pracovní smlouvu.



Podívejme se společně na nejvýznamnější judikáty z této oblasti. Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích hodnotí vždy jak skutkový stav každé situace, tak i soukromoprávní aspekty uzavřené dohody či smlouvy. Pojem závislá činnost vymezil Nejvyšší správní soud v rozsudku 2 Afs 62/2004-70 z 24. 2. 2005 následně: „*Vymezení pojmu „závislá činnost“ podle ustanovení § 6 odst. 1 písm. a) ZDP nemůže být redukováno toliko na činnost vykonávanou podle příslušných pokynů, nýbrž se musí jednat o činnost skutečně závislou na osobě plátce.*“ Definiční prvek závislosti tak bude dán zejména povahou vykonávané činnosti (typicky práce vykonávané na jednom místě výhradně pro jednoho zaměstnavatele) a také tehdy, pokud se bude jednat o činnost dlouhodobou a pokud k uzavření pracovně-právního vztahu mělo dojít především v zájmu osoby tuto činnost vykonávající, jejíž právní sféru neuzavření tohoto vztahu v konečném důsledku poškozuje. Naopak o závislou činnost zpravidla nejde, jedná-li se o specializovanou činnost vykonávanou pouze krátkodobě či nesoustavně, jejíž výkon je podmíněn faktory do značné míry nezávislými na vůli zadavatele (např. sezónní práce, práce závislé na počasí, práce podmíněné realizací jednorázově získané zakázky apod.). Tyto skutečnosti musí akceptovat i aplikace daňových předpisů, neboť v opačném případě by představovala nelegitimní zatěžující prvek soukromé sféry. Zvyšování zaměstnanosti nástroji působení státu, a to i daňovými, totiž ve svých důsledcích nemůže vést k tomu, aby byly uzavírány pracovně-právní vztahy i tehdy, jestliže na jejich uzavření není dán oboustranný zájem. Takový výklad by popíral i samotnou soukromoprávní podstatu pracovního práva.“

Citované rozhodnutí vedlo k důrazu na subjektivní stránku vztahu, tedy na skutečnou vůli stran: „Vzhledem k charakteru vykonávaných prací bylo pro žalobce výhodnější uzavřít smlouvy o dílo, než zaměstnat vlastní zaměstnance. Pokud se smluvní strany rozhodnou, v souladu s obecnými principy smluvního práva (smluvní svoboda, dobrá víra, nezneužívání ekonomicky silnějšího postavení apod.), že do tohoto smluvního vztahu vstoupí a dojde k jeho skutečné realizaci, nejedná se o právní úkon zastřený.“

Následná judikatura Nejvyššího správního soudu, která řešila dlouhodobější vztahy než citovaný judikát (ten řešil sezónní zednické práce), zdůraznila subjektivní stránku vztahu (2 Afs 173/2005-69 z 27. 7. 2006 a 7Afs 72/2008-97 z 15. 1. 2009). Jako závislý vztah byla

(Pokračování na stránce 2)

DAŇOVÝ KALENDAŘ

říjen

12.10.

Spotřební daň: splatnost daně za srpen 2015 (mimo spotřební daň z lihu)

15.10.

Daň silniční: záloha na daň za 3. čtvrtletí 2015

20.10.

Pojistné: splatnost zálohy na pojistné na důchodové pojištění a nemocenské pojištění OSVČ za září 2015 (splatnost od 1. do 20. dne)

Pojistné: podání hlášení k záloze na důchodové spoření za září 2015 a splatnost zálohy na důchodové spoření
Odvod z loterií a jiných podobných her: podání hlášení k záloze na odvod z loterií a jiných podobných her a zaplacení zálohy za 3.Q 2015

Daň z příjmů: měsíční odvod úhrnu sražených záloh na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků

PRACOVNÍ PRÁVO

Souběh člena statutárního orgánu a obchodního ředitele opět možný?

Nejvyšší soud ČR v letošním roce opět řešil několik kauz souběhu člena statutárního orgánu a vedoucího zaměstnance společnosti. V jednom svém rozsudku po několika letech připustil možnost souběžného výkonu funkce člena statutárního orgánu/místopředsedy představenstva a pracovního poměru na pozici obchodního ředitele.

Úvodem

Kauza souběhů je donekonečna omílaným tématem odborné veřejnosti. Jde o situaci, kdy člen statutárního orgánu uzavře se společností také pracovní smlouvu, podle které vykonává práci vedoucího zaměstnance – např. generálního ředitele, obchodního ředitele apod. Původní judikatura (např. 3 Ads 119/2010 – 58) takovýto souběh zakazovala s argumentem, že se činnosti vedoucího zaměstnance a člena statutárního orgánu překrývají a že nelze na stejný druh činnosti uzavřít dvě smlouvy, a to až do novely obchodního zákoníku z roku 2011 (dále „ObZ“), která vložila do ObZ zcela nové ustanovení – § 66d. Toto ustanovení umožnilo statutárnímu orgánu pověřit třetí osobu či některého ze svých členů výkonem obchodního vedení, kdy pověřený člen mohl být zároveň zaměstnancem společnosti. Zákon o obchodních korporacích (dále „ZOK“), který ObZ od roku 2014 nahradil, však toto ustanovení nepřevzal. Absence výslovné úpravy tak opět otevřela diskuse nejen odborné veřejnosti. Na jedné straně stojí ti, kteří se ohánějí závěry původní judikatury, na druhé straně ti, kteří argumentují ústavním

(Pokračování na stránce 2)

(Pokračování ze stránky 1)

Nejvyšším správním soudem označena smlouva o vedení účetnictví, kde paní účetní, kromě vedení účetnictví, chodila na porady a vykonávala další administrativní a pomocné práce na základě příkazu nadřízeného. „Skutečným předmětem dohod uzavřených mezi stěžovatelem a dvěma poplatnicemi byl neomezený pracovní výkon činností. Předmětem ústní smlouvy stěžovatele s Ing. P. (pro roky 1997 a 1999) bylo vedení účetnictví daňového subjektu a spolupráce s celním úřadem, přičemž součástí vedení účetnictví bylo i vystavování faktur za daňový subjekt. Účetnictví bylo zpracovááno v sídle stěžovatele za pomoci software, jenž byl jeho majetkem, a který hradil i aktualizaci software při změnách předpisů o účetnictví, přičemž PC, software, provozní náklady spojené se zpracováním účetnictví, jako jsou například náklady na papír, tisk a kopírování a další, byly hrazeny pouze stěžovatelem. Dle potřeby jmenovaná vyřizovala záležitosti pro stěžovatele například na celnici, v bance apod., ve výjimečných případech pověřoval stěžovatel ing. P. i odvozem zaměstnanců, zúčastňovala se i porad vedení, kde byla pověřována zpracováním různých údajů z účetnictví stěžovatele.“

Z judikatury vyplývá, že kritéria posouzení vztahu jsou těžko zobecnitelná. Velká část judikatury následuje judikát 2 Afs 62/2004-70 a posuzuje vůli obou stran. Jiné judikáty naopak posuzují a zkoumají skutečný obsah vztahu a snaží se najít kvalifikační kritéria, jak intenzivně je zaměstnanec řízen, jak detailní a časté pokyny dostává, jaké pracovní nástroje používá, zda pracuje v sídle zaměstnavatele či nikoliv (6 Ads 46/2013-35 publikovaném pod č. 3027/2014 Sb.).

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu řešil problém, zda odpovědný zástupce, jmenovaný podle Živnostenského zákona, může být odměňován na základě dohody o provedení práce, ze které se nemusí odvádět odvody na sociální a zdravotní pojištění a podléhá pouze 15% srážkové dani? Při tom se přiklonil k názoru, že je nutné respektovat svobodně pojmenovanou vůli obou stran bez ohledu na to, zda se strany přiklonily k takové dohodě i z toho důvodu, že se z ní neodvádí pojistné na sociální a zdravotní pojištění (6 Ads 48/2009-87 z 16. 11. 2010). Nejvyšší správní soud tak potvrdil, že se jednoznačně přiklání k posuzování subjektivní vůle stran, jako hlavního kritéria při posuzování uzavíraných smluv.

V daném duchu pak byly řešeny i případy profesionálních sportovců, kde Nejvyšší správní soud dovodil, že taková činnost může být velmi dobře vykonávána v režimu samostatné činnosti (není však ani vyloučeno její vykonávání v pracovně právním vztahu). Nejvyšší správní soud řešil i situaci, kdy docházelo k poskytování samostatné výdělečné činnosti bez platného živnostenského oprávnění. V tomto případě se přiklonil k názoru, že se nemůže jednat o příjem podnikání a samostatné výdělečné činnosti, ale že se jedná o příjem ze závislé činnosti, resp. z pracovně právního či podobného vztahu, popřípadě se může jednat o ostatní příjem z příležitostných činností podle § 10 Zákona o dani z příjmu. V rozsudku 6 Afs 85/2014-39 pokračoval Nejvyšší správní soud ve zkoumání vůle stran v případě smluv obchodních zástupců, kteří svoje činnosti vykonávali jako osoby samostatné výdělečné činné. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku uvedl: „Lze tedy rozlišovat tři typy činností. V prvním případě se jedná o činnosti provozovatelné výlučně jako nezávislá činnost, ať již kvůli zákonné úpravě (např. soudní exekutor, notář) či z povahy věci (s ohledem na rozsah, druh činnosti, např. komplexní výrobní činnosti, určité typy obchodní činnosti, velká realitní kancelář aj.). Ve druhém případě jde o činnosti „obojetné“ povahy (drtivá většina menších živnostníků jako zedník, instalatér; svobodná povolání, asistenční činnosti; nejrozumnější služby jako účetní, kadeřník atd.), ve třetím pak o činnosti ryze závislé (např. pokladní supermarketu). Judikatura postupně dospěla k závěru, že činnosti „obojetné“ povahy nespádají daňově právně do kategorie nedovoleného „švarcsystému“. Nesmí však jít o předstírání samostatnosti a zastírání skutečného stavu spočívajícího v ryze závislé činnosti a ani o zneužití práva. V tomto směru je rozhodující způsob zabezpečování běžných úkolů vyplývajících z předmětu činnosti příjemce prací, které by nemělo probíhat například outsourcingem typicky závislých (zejména dělnických) činností.“

Definice pojmu závislá práce je obsažena v judikátu týkajícím se nelegálního zaměstnávání 6 Ads 46/2013 - 35 z 13.2.2014. „Společným rysem a jakýmsi leitmotivem všech znaků závislé práce vymezených v zákoníku práce, je osobní či hospodářská závislost zaměstnance na zaměstnavateli. Tyto znaky slouží k odlišení závislé práce od jiných ekonomických aktivit (zejména samostatného podnikání), ale také od aktivit jiného charakteru (zejména mezilidské výpomoci)“, uvádí se v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, který posuzoval pokutu udělenou za výkon nelegální práce. Podle Nejvyššího správního soudu správní orgány musí při postihování nelegální práce prokázat obviněnému naplnění následujících znaků – zaměstnanec **osobně** a **soustavně** vykonává práci **jménem zaměstnavatele** a podle jeho pokynů, přičemž se vůči zaměstnavateli nachází v **podřízeném vztahu**.

„Nejvyšší správní soud nehodlá zlehčovat problém nelegální práce a jejího postihování. Odlišovat závislou práci od mezilidské výpomoci je však nezbytné“, uvedl soudce zpravodaj v dané věci Tomáš Langášek. „Prokazování znaků jako je soustavnost či vztah podřízenosti vůči zaměstnavateli představuje v konkrétních případech pro inspektory práce velmi náročný úkol. Přesto na ně však nelze rezignovat a namísto odlišování různých činností jednu z nich prohlásit za neexistující - tedy tvrdit, že závislou prací je vlastně jakákoliv činnost, kterou jeden člověk vykonává pro druhého podle jeho požadavků. Není zkrátka a dobře možné v rámci boje proti nežádoucí praxi nelegálního zaměstnávání likvidovat běžný občanský život,“ dodal k rozhodnutí Langášek.

(Pokračování na stránce 3)

Newsletter Daně Probyznys.iHned.cz vydává Economia, a.s.,
ve spolupráci s auditorskou a poradenskou firmou

FUČÍK & PARTNEŘI
AUDITOŘI – DAŇOVÍ PORADCI

1995 - 2015
20
LET S VÁMI

www.fucik.cz

„Informace obsažené v této publikaci mají obecnou povahu. Nedoporučujeme podnikat na základě těchto informací jakékoliv konkrétní kroky bez dodatečné odborné konzultace.“

Společnost Fučík & partneři, s.r.o., a její zaměstnanci a spolupracovníci neposkytují žádné záruky (výslovně ani učiněné mlčky) týkající se úplnosti a přesnosti informací obsažených v této publikaci. Společnost Fučík & partneři, s.r.o., její zaměstnanci a její spolupracovníci neodpovídají za jakékoliv následky způsobené případným jednáním, zdržením se jednání, spoléháním se na informace obsažené v této publikaci či jakýmkoliv rozhodnutím učiněným na základě informací v této publikaci.

Jakékoliv Vaše kroky učiněné na základě této publikace doporučujeme vždy odborně konzultovat. **V případě Vašeho zájmu Vám rádi odbornou konzultaci nabídneme.**

(Pokračování ze stránky 1)

principem, že co není zakázáno, je dovoleno. A souběh výslovně zakázaný není.

Ministerstvo spravedlnosti v červenci 2014 vydalo výklad, že souběh funkcí, jejichž činnosti se překrývají, již od 1.1. 2014 přípustný není. Soud zatím otázku zákazu souběhu funkcí podle právní úpravy účinné od 1. 1. 2014 neřešil.



Průlomový judikát

V letošním roce však Nejvyšší soud ČR ve svém rozsudku spis. zn. 21 Cdo 496/2014 ze dne 24. 2. 2015 po několika letech připustil možnost souběžného výkonu funkce člena statutárního orgánu (v tomto případě místopředsedy představenstva) a pracovního poměru na pozici obchodního ředitele. Závěry samozřejmě plně platí i pro jednatele s.r.o.

Místopředseda představenstva akciové společnosti vykonával pro tuto společnost práci „obchodní ředitel“ na základě manažerské smlouvy. Podle této smlouvy mu byla vyplacena částka 1.188.000 Kč jako pohyblivá část mzdy. Akciová společnost žádala vydání této částky jako bezdůvodné obohacení, a to z důvodu, že nebyly splněny podmínky pro výplatu této částky sjednané v manažerské smlouvě a namítala také skutečnost, že manažerská smlouva je neplatná z důvodu souběhu funkce žalovaného jako místopředsedy představenstva a vedoucího

(Pokračování na stránce 3)

(Pokračování ze stránky 2)

Co říct závěrem? Závěrem snad jen zopakovat to, co říká i pan JUDr. PhDr. Karel Šimka ve svém článku v Bulletinu Komory daňových poradců č. 4/2014, že každý případ je svým způsobem individuální a je poměrně komplikované najít zobecnitelná kritéria posouzení vztahu mezi odběratelem a dodavatelem, resp. vztahu mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem.

Ing. Ivan Fučík
ivan@fucik.cz



DPH

Daňové podvody: Osvobození od DPH při dodání zboží do jiného členského státu dle některých závěrů NSS

Dle ustálené judikatury Evropského soudního dvora lze přiznat dodavateli osvobození při dodání zboží do jiného členského státu i v případě následného daňového podvodu a to za předpokladu, že dodavatel jednal v dobré víře a přijal veškerá rozumná opatření, která lze po něm požadovat, aby plnění, která uskutečnil, nevedla k daňovým únikům. Evropský soudní dvůr v této souvislosti zdůraznil, že pravomoc takového posouzení okolností přísluší vnitrostátním soudům.

Tento článek se zabývá právě problematikou posouzení možnosti zachování osvobození při dodání zboží do jiného členského státu v případě následného daňového podvodu, tak jak jej vidí Nejvyšší správní soud České republiky.

Osvobození při dodání zboží do jiného členského státu

Směrnice o dani z přidané hodnoty členskými státy Evropské unie ukládá povinnost osvobodit od daně z přidané hodnoty dodání zboží, které bylo odesláno nebo přepraveno mimo jejich území a to na území, které se nachází na území Evropské unie a to za předpokladu, že toto dodání zboží bylo uskutečněno pro jinou osobou povinnou k dani, která jedná jako taková, v jiném členském státě než ve státě zahájení odeslání nebo přepravy.

Tato zdlouhavá a složitá definice vymezení podmínky pro osvobození při dodání zboží do jiného členského státu, lze (v případě dodání zboží z České republiky) zjednodušeně shrnout, do následujících tří podmínek, které musejí být splněny kumulativně (tj. všechny podmínky musí být splněny najednou): a) zboží musí být dodáno osobě povinné k dani; b) zboží musí být přepraveno z území České republiky; a c) zboží musí skončit na území jiného členského státu.

Český zákon o DPH stanoví podobné podmínky těm, které ukládá směrnice o DPH s tím, že na rozdíl od směrnice o DPH ukládá povinnost, kde odběratel musí být osoba registrovaná k DPH v jiném členském státě Evropské unie. Je tedy otázkou, zda nesplnění této podmínky, tj. podmínky, kdy odběratel není osoba registrovaná k DPH v jiném členském státě (nicméně je osoba povinná k dani), může být základem pro zamítnutí osvobození dodání zboží do jiného členského státu ze strany českého správce daně a zda by tato argumentace vůbec obstála v případě sporu před Evropským soudním dvorem (dále jen „ESD“).

Český zákon o DPH dále stanovuje, že osvobození při dodání zboží do jiného členského státu lze prokázat písemným prohlášením odběratele nebo zmocněné třetí osoby, že zboží bylo přepraveno do jiného členského státu, nebo jinými důkazními prostředky.

Nicméně, na základě ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) a ESD je zřejmé, že pouhé splnění všech výše uvedených podmínek nezaručuje, že správce daně uzná osvobození při dodání zboží do jiného členského státu (např. v případě podezření z daňového úniku).

Daňové úniky

Systém daně z přidané hodnoty tvoří jeden z hlavních pilířů financování veřejných rozpočtů členských států Evropské unie. Při zohlednění současné podoby zadluženosti většiny členských států Evropské unie je vcelku logické, že hlavní pozornost je v těchto dnech věnována předcházení a zabránění daňovým únikům.

Karuselový obchod (též zvaný kolotočový podvod) je typickým příkladem daňového podvodu. Karuselový obchod lze zjednodušeně shrnout jako obchodní činnost mezi několika subjekty, které se nacházejí v různých členských státech, a které si mezi sebou prodávají zboží za využití institutu osvobození při dodání zboží do jiného členského státu. Daňový únik vzniká v okamžiku prvního lokálního prodeje, tj. v situaci kdy si subjekt na začátku řetězce nejdříve uplatní nárok na odpočet DPH z titulu nákupu zboží a následně vykáže osvobozené dodání zboží do jiného členského státu, kde toto zboží nikdy území České republiky neopustilo (nebo kde toto zboží nikdy ani neexistovalo). V těchto situacích subjekt na začátku řetězce dosáhne daňového úniku v podobě inkasa nadměrného odpočtu DPH (osvobozené dodání zboží do jiného členského státu nemá dopad na výši daně na výstupu v zemi dodavatele).

Stejný daňový únik může dosáhnout i subjekt nacházející se uprostřed řetězce v případě, kdy dodavatel tomuto subjektu vystaví daňový doklad bez DPH (např. odběratel trvá na osvobození z titulu vlastní přepravy zboží do jiného členského státu). Tato situace se může přihodit téměř každému daňovému subjektu, který v těchto situacích bude vystupovat jako dodavatel, a který

(Pokračování na stránce 4)

(Pokračování ze stránky 2)

pracovníka v pozici obchodního ředitele.

Nejvyšší soud ČR se však oproti předchozím rozhodnutím snažil z podrobného výčtu povinností, které měl ve své náplni práce obchodní ředitel vybrat ty, které nelze zahrnout pod zastupování společnosti navenek ani pod obchodní vedení. Uvedl tak, že z konkrétního výčtu povinností obchodního ředitele je zřejmé, že náplň funkce obchodního ředitele nebyla stejná činnost, kterou žalovaný (obchodní ředitel) vykonával u žalobce (akciová společnost) jako místopředseda představenstva, neboť většinu činností obchodního ředitele stanovených v organizačním řádu žalobce (např. řízení činnosti „smluvní dopravy“, zabezpečování činnosti skladů, zajišťování průzkumu trhu a logistické činnosti, řádné vedení objednávkového systému a dokumentace o vydání a převzetí výrobků a zboží, stanovování ceny výrobků, služeb a materiálů po projednání s finančním ředitelem, provádění systému cenové podpory prodeje výrobků, zabezpečování ochranných pomůcek a pracovních oděvů pro zaměstnance a další činnosti), nelze zahrnout pod zastupování akciové společnosti navenek ani pod její obchodní vedení.

Tímto rozsudkem tak došlo zcela jistě k rozšíření definice toho, co nespádá pod pojem obchodního vedení. Kauzu je však nutno nadále sledovat, protože Nejvyšší soud ČR věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Závěrem

Hranice mezi výkonem funkce člena statutárního orgánu a činností, která není výkonem funkce, je velmi tenká. Proto přes tento průlomový judikát doporučujeme, aby se předešlo jakýmkoli pochybnostem a byla posílena jistota na obou stranách, vyřešit situaci uzavřením smlouvy o výkonu funkce a odměnu za výkon funkce sjednat v této smlouvě. Pracovní smlouvy na činnosti, které se s výkonem funkce jasně nepřekrývají, samozřejmě nadále uzavírány být mohou. Musí se však jednat o závislou práci definovanou zákoníkem práce a musí být splněny podmínky stanovené ZOK. V případě Vašeho zájmu o tuto problematiku jsme k dispozici k případným konzultacím.



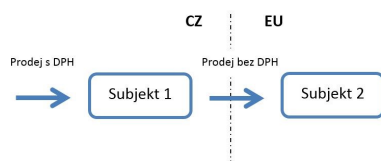
Ing. Kateřina Hružová
katerina.hruzova@fucik.cz

(Pokračování ze stránky 3)

např. v rámci zachování dobrých obchodních vztahů, naplnění ročních plánů, získání nových obchodních partnerů apod., bez dalšího přistoupí na osvobození dodání zboží do jiného členského státu. Daňový subjekt by si měl být v těchto případech vědom rizika, které pro něj mohou nastat v případě následného daňového úniku.

Model značně zjednodušeného karuselového obchodu lze shrnout následujícím obrázkem.

Situace, kdy dodavatel (tj. Subjekt 1) na požadavek odběratele v dobré víře vykázal osvobozené dodání zboží do jiného členského státu, může vést a často vede k tomu, že odběratel (tj. Subjekt 2), který si následně dopustí daňového úniku, se stává pro správce daně nekontaktní osobou. Správce daně v těchto situacích s největší pravděpodobností přistoupí ke kontrole dodavatele (tj. Subjekt 1) a začíná tak, často velmi zdoluhavé prokazování toho, zda byly splněny všechny podmínky pro osvobození při dodání zboží do jiného členského státu, tak jak je vymezuje zákon o DPH a rozsáhlá judikatura NSS a ESD.



Tyto podmínky lze jednoduše shrnout do následujících bodů:

A) Splnil daňový subjekt všechny zákonné povinnosti pro uplatnění osvobození při dodání zboží do jiného členského státu, tak jak jej vymezuje zákon o DPH? **B)** Věděl daňový subjekt anebo vědět měl o daňovém úniku? **C)** Jednal daňový subjekt v dobré víře? **D)** Přijal daňový subjekt všechna opatření, která po něm mohou být v rozumné míře požadována, aby zajistil, že dodání zboží nepovede k daňovým únikům?

Daňové úniky očima NSS

NSS se již několikrát vyjádřil, že pouhé předložení bezvadných daňových dokladů i naplnění ostatních formálních náležitostí, nemusí vždy nezbytně postačovat k unesení důkazního břemene. V případě pochybností je dodavatel povinen dále prokázat existenci dobré víry, že se svým jednáním neúčastnil daňového podvodu (např. že v rámci svých obchodních aktivit přijal dostatečná opatření bránící riziku možného daňového podvodu).

V této souvislosti a v souladu s ustálenou judikaturou ESD, která stanovuje, že daňové úniky lze vymáhat i po osobách, které se na daňovém podvodu podíleli, věděli o něm anebo vědět o něm měli, NSS stanovil několik požadavků, které by mohly být po daňovém subjektu požadovány, aby dodání zboží do jiného členského státu, které je následně předmětem daňového úniku na straně odběratele, mohlo být považováno za osvobozené dodání zboží do jiného členského státu.

Tyto požadavky mohou být, mimo jiné, následující:

- Dodavatel by měl znát skutečné místo (tj. místo v jiném členském státě), kam má být zboží fyzicky přepraveno;
- Dodavatel by měl být seznámen s finanční situací odběratele;
- Dodavatel by si měl ověřit osoby jednající jménem odběratele;
- Dodavatel by si měl ověřit činnost odběratele a případně skutečné sídlo jejího vedení (např. zda nemá sídlo v tzv. virtuální kanceláři);
- Dodavatel by si měl ověřit platnost DPH čísla odběratele prostřednictvím systému VIES;
- Dodavatel by měl posoudit rizikovitost daňového úniku v souvislosti s povahou obchodované komodity (např. pohonné hmoty, mobilní telefony, odpad a podobné komodity mohou mít větší sklon k daňovým únikům).

NSS již několikrát připomněl, že pouhé čestné prohlášení, ze kterého plyne, že zboží bude přepraveno do jiného členského státu, není postačující k tomu, aby mohlo být bez dalšího uznáno osvobození při dodání zboží do jiného členského státu.

V případě daňového úniku by měl být daňový subjekt připraven prokázat, že o podvodu nevěděl a ani vědět nemohl a to v návaznosti na výše uvedené požadavky, které mohou být po něm v rozumné míře ze strany správce daně požadovány.

Pokud uskutečňujete/případně plánujete uskutečňovat dodávky zboží do jiných členských států a máte pochybnosti, zda byste v případě daňového úniku v řetězci byli schopni unést svoje důkazní břemeno, neváhejte nás kontaktovat. Rádi Vám pomůžeme posoudit Vaši konkrétní situaci z pohledu zákonných náležitostí a požadavků, které vyslovil NSS a ESD.



Ing. Martin Valášek
martin.valasek@fucik.cz

KRÁTCE

AMSP ČR spustila web k EET ve vietnamštině

Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR (AMSP ČR) dne 23. září 2015 spustila webové stránky k elektronické evidenci tržeb ve vietnamštině. Jedná se o stránky www.eltrzyby.cz, ty obsahují největší a pravidelně aktualizované ověřené informace týkající se problematiky elektronické evidence tržeb. Dle analýzy AMSP ČR je podíl cizinců v České republice cca 4 %, přičemž 60 % tvoří občané Vietnamu, Ukrajiny a Slovenska. Z pohledu podnikatelského je u nás 8,6 % podnikatelů s cizí státní příslušností. Konkrétně u vietnamských podnikatelů je nejčastějším oborem podnikání obchod.

Návrh diferenciací sazeb pojistných pro rodiny s dětmi

Rodinám s dětmi by se mělo snížit odvodové zatížení. Navrhované opatření by mělo snížit celkovou finanční zátěž rodin s dětmi v období výchovy nezaopatřených dětí, kdy rodiny tyto prostředky nejvíce potřebují a kdy zároveň s rostoucím počtem dětí v rodině dochází k výraznému růstu výdajů na děti a současně ke značnému poklesu příjmů na člena domácnosti.

Tutorial - podzim 2015

Vážené dámy, vážení pánové, od podzimu 2015 bychom Vás rádi pozvali každý čtvrtek dopoledne na náš Tutorial.

TUTORIAL

Tutorial představuje pravidelná vzdělávací setkání, která navazují na naši každodenní práci. Jednotlivá témata jsou garantována našimi odborníky z řad daňových a účetních specialistů a poradců. Prostřednictvím **Tutorialu** bychom s Vámi rádi sdíleli získané zkušenosti a vytvářeli přidanou hodnotu k našim poradenským službám.

Cena semináře je 600 Kč bez DPH, pro studenty 200 Kč bez DPH. Na semináře je možné se přihlásit on-line na webu www.fucik.cz. Není určeno pro zástupce poradenských firem a advokátních kanceláří. Kontaktní osobou je paní Anna Bergová.

E-mail: anna.bergova@fucik.cz

Tel.: 296 578 304